smutecnireci.cz

Milá rodino, milí přátelé, milí sousedé,

děkuju, že jste dnes přišli vzpomenout na naši Babi Boženku.
A že jste přišli její život nejen oplakat, ale i oslavit.
Přesně tak, jak by si přála.

Babi Boženka — Božena Dvořáková — se narodila 28. října 1942 v Hradci Králové.
Dožila se krásných 81 let.
A za tu dobu stihla to hlavní: obdarovat nás slovem, laskavostí a smíchem.

Byla vdovou po dědovi Františkovi.
Zůstaly po ní děti Lenka a Petr.
A nás čtyři vnoučata: Klára, Tereza, Matěj a Ondřej.
A také dvorek plný růží, krabice s křížovkami, sešitky s fejetony, a v každém z nás pár jejích neomylných „hlášek dne“, které už se nám nikdy nevymažou z paměti.

Já mluvím jako její vnučka.
A taky jako někdo, pro koho byla druhou mámou a nejlepším publikem pod sluncem — pro dětské i dospělé vtipy.
Smály jsme se spolu i u loupání brambor.
A když se brambory drolily a škrabka stávkovala, řekla jen: „To bude polévka s překvapením.“
A bylo po napětí.

Babiččin příběh byl celý nasáklý češtinou.
Vystudovala pedagogiku a celý život učila češtinu na základní škole.
Kdo by spočítal, kolikrát s křídou v ruce vysvětlovala, že čárka není strašák, ale cedulka, která ukazuje směr smyslu.

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnireci.cz

Do každé hodiny si nosila „hlášku dne“, kterou prý měla pro jistotu dvě: jednu učenou a jednu na rozesmátí.
Děti si je zapisovaly do okrajů sešitů jako tajné heslo proti špatné náladě.

Když odešla do důchodu, neskončila s příběhy.
Vedla čtenářský klub, kde se četlo nahlas i potichu, a psala humorné fejetony do obecního zpravodaje.
Měla dar převyprávět obyčejnou frontu na poště jako malou komedii o trpělivosti, laskavosti a jednom ztraceném balíčku, který se nakonec našel přesně tam, kde neměl být.
Lidé se na její texty těšili.
A nejen proto, že byly vtipné.
Byly přesné, něžné a pravdivé.

Byla laskavá, moudrá, trpělivá a přímá.
Uměla říct „ne“ bez zranění a „ano“ bez patosu.
Její humor byl jemný a rychlý, jako když z lehka ťuknete do skleničky a zazvoní přes celou místnost.
A když bylo třeba, dokázala ticho vyplnit klidem, který se přeléval i na nás.

Miluju vzpomínku na naše nedělní palačinkové maratony.
Babi pečlivě počítala, kolik kdo sní, a průběžně hlásila pořadí, jako by šlo o běh na dlouhou trať.
Vítězi připnula „Řád zlaté pánvičky“ z alobalu.
Byla to bláznivá legrace, ale zároveň přesně její způsob, jak z obyčejného oběda udělat malý svátek.
U stolu se u ní nikdy nesoutěžilo „o poslední kousek“ — u ní se soutěžilo „o poslední úsměv“.

Měla své rituály.
Křížovky po obědě, růže na zahrádce, které uměla přimět kvést i po kruté zimě, amatérské divadlo, kde si s chutí stoupla na jeviště a s jediným pohledem zvládla publikum i trému.
A procházky k řece s termoskou čaje.

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnireci.cz

Často říkala, že nejlépe se přemýšlí v pohybu a nejlépe se mluví při chůzi vedle sebe.
Možná proto nám šly ty důležité rozhovory tak dobře, když jsme šlapaly podél vody a každá si pohrabovala větvičkou v trávě.

Byla učitelkou ze staré školy.
Věřila ve vzdělání, v poctivost a v laskavost, která není měkká, ale pevná.
Věřila v radost ze společných drobností — v to, že si člověk sedne, nalije čaj a podívá se, jak si den sedá do večera.
A taky věřila, že správně položená otázka je někdy víc než dlouhé vysvětlování.

Ještě dnes v uších slyším její uklidňující hlas.
Ten hlas, který uměl vstát brzy ráno a v devět večer pořád jemně zpomalit den: „Dýchat, číst, teplo na záda, všechno bude.“
Byla šprýmařka, ale nikdy nepřestřelila.
Uměla se trefit do chvíle, kdy smích zvedne závěs, aniž by někoho nechal stát v chladu.

Co nám bude chybět?
Její pohotové hlášky, které zachránily nejednu rodinnou poradu.
Její klid, který se dal posadit doprostřed pokoje jako lampu a světlo se samo rozlilo.
Její schopnost proměnit běžný den v malý svátek — bez dekorací, jen s pozorností a člověčinou.

Babiččin život byl ušitý z kapesních příběhů.
Z těch, které by snadno proklouzly mezi prsty, kdyby je někdo nechytil a nepřipravil jim židli.
Ona jim židli vždycky připravila.
A posadila k nim i nás.

Dnes tu stojíme jako rodina i jako žáci všech tříd, které kdy učila — ať už ve škole, nebo doma kolem stolu.
Lenko a Petře, mluvila o vás s hrdostí, která se nikdy nevytahovala.

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnirec.cz

Byla to hrdost klidná, jako když víte, že semínka, která jste zaseli, berou vodu a světlo a koření dál, než člověk dohlédne.
A nám vnoučatům — Kláře, Tereze, Matějovi a Ondřejovi — přidala do batohu něco, co se nedá vyjmout ani zapomenout: zvyk ptát se, vědět, že slova mají váhu, a umět se smát, i když to zrovna drhne.

Často psala fejetony „o drobnostech“, jak říkala.
O dívce v autobuse, co četla s prstem na řádku.
O sousedovi, co sázel jabloně na jaře a tvrdil, že strom se nejvíc raduje z prvního pokusu.
O tom, jak se v češtině dá klopýtnout a přitom najít smysl jinde, než jsme čekali.
Byla přesvědčená, že humor není útěk, ale cesta.
A že laskavost není měna, která zchudne, když ji člověk rozdává.

Když se dnes rozhlédnu, vidím čtenářský klub, který žije dál v našich taškách a knihovnách.
Vidím děti, které se díky ní nebály napsat první větu a pak druhou.
Vidím růže, co přečkají zimu.
A vidím řeku, která nás učí jít a vracet se.

Uměla být přímá.
Když jsme si stěžovali, že je něco těžké, odpověděla: „Těžké je dobré. Aspoň víme, že rosteme.“
A když šlo do tuhého, nechodila kolem horké kaše.
Ale dohlédla, aby byla k večeři přesně tak akorát.

A pak jsou tu drobné soukromé vzpomínky, které se mi vracejí jako kartičky z křížovky.
Babi s tužkou, jak si odfoukne smítko z brýlí a řekne: „Tady bude hostina — pět písmen.“ A já: „Smích?“ A ona: „Správně, ale napiš tam ještě ‘máme doma’.“
Babi na zahradě, jak mluví s růžemi.
Babi v hledišti ochotnického divadla, jak drží palce tak silně, až jí ztuhnou klouby.
Babi na břehu řeky, jak dolévá čaj a říká: „Je to dobré, že to teče.“

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnireci.cz
Je fér říct, že její život nebyl beze škrábanců.
Byl dlouhý a plný práce, starostí i ztrát.
Ale to, co zůstává nejvíc, nejsou škrábance.
Je to způsob, jakým je dokázala proměnit v příběhy, které nebolí, ale učí.

Často nás ujišťovala, že když nevíme, jak dál, máme začít pěkně od začátku — přečíst si zadání, nadechnout se, a pak se nebát první čárky.
A přidala: „A když to pokazíme, tak to napravíme. Na to jsou gumy a omluvy.“
Byla to její drobná, ale pevná etika: poctivost, pokračování a úcta.

Někdy se mě lidé ptají, čím byla výjimečná.
Řekla bych, že tím, že nehonila výjimečnost.
A přesto — nebo právě proto — se stala tou, za kým se chodilo pro dobré slovo, pro smích i pro ticho.
A kdo z obyčejných chvil dělal památné.

A ještě něco důležitého.
Babi měla přání.
Na závěr si přála potlesk.
A pak, aby zazněla veselá polka, protože „život se má tancovat až do poslední noty“.
To je přesně ona — i loučení proměnit v gesto vděčnosti a krok do rytmu.

Dnes tedy děkujeme.
Za Babi Boženku, za její hlas, co nás uklidňoval.
Za její „hlášky dne“, které nám ještě dlouho budou napovídat.
Za palačinkové maratony, za řád zlaté pánvičky, za růže, co se nevzdávají, za procházky k řece a horký čaj v kapse.
Za to, že nás naučila mít rádi slova — a skrze ně jeden druhého.

A slibuju za nás, že budeme dál číst nahlas, i když budeme sami v kuchyni.
Že dáme pozor na čárky, ale ještě víc na lidi.
Že budeme k obědu přidávat kousek svátku, i kdyby to měl být jen ubrousek

složený do lodě. Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnireci.cz
Že si připomeneme, jak se směje, kdykoli budeme mít chuť se mračit.
A že půjdeme k řece, když bude třeba něco pochopit.

Babi, děkujeme.
Za pevnou ruku, která hladila.
Za humor, který nikoho neshazoval.
Za slova, která zůstávají, i když už je neříkáš nahlas.

A až teď na konci — podle tvého přání — zatleskáme,
myslíme tím jediné:
že tvůj život byl potleskuhodný,
a že my budeme dál tančit, jak jsi nás naučila —
až do poslední noty.

Tato řeč byla vytvořena pomocí smutecnireci.cz.Odpovězte na pár otázek a vygenerujte si vlastní personalizovanou řeč hned teď nasmutecnireci.cz

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnireci.cz